

دستورالعمل نحوه تدوین پیش‌نویس مقررات مرتبط با محیط کسب و کار

با عنایت به بند (۹) سیاست‌های کلی نظام قانون‌گذاری ابلاغی ۱۳۹۸/۷/۲۰ مقام معظم رهبری و ضرورت ساماندهی مقررات و افزایش کیفیت آن‌ها و اطمینان از عدم مغایرت مقررات با هنجارهای نظام حقوقی کشور و در اجرای ماده (۲) آیین‌نامه لزوم ثبت و اطلاع‌رسانی مقررات در پایگاه اطلاعات قوانین و مقررات مرتبط با محیط کسب و کار، موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۷۹۷۶/ت/۱۳۴۵ هـ مورخ ۱۴۰۲/۲/۹ و تبصره ۲ ماده (۳) آیین‌نامه اجرایی ماده (۲۴) قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار، موضوع تصویب‌نامه شماره ۲۲۹۵۹۷/ت/۱۳۵۸ هـ مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۳ هیئت وزیران، «دستورالعمل نحوه تدوین پیش‌نویس مقررات مرتبط با محیط کسب و کار» به شرح زیر تصویب می‌گردد:

ماده ۱- در این دستورالعمل، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

- ۱- قانون: قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار - مصوب ۱۳۹۰ - با اصلاحات و الحاقات بعدی آن.
- ۲- مقررات: هرگونه مقرره مرتبط با محیط کسب و کار تحت هر عنوان از قبیل آیین‌نامه، دستورالعمل یا بخشنامه که در دستگاه‌های اجرایی وضع می‌شود.
- ۳- آیین‌نامه: آیین‌نامه لزوم ثبت و اطلاع‌رسانی مقررات در پایگاه اطلاعات قوانین و مقررات مرتبط با محیط کسب و کار، موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۷۹۷۶/ت/۱۳۴۵ هـ مورخ ۱۴۰۲/۲/۹
- ۴- پایگاه: پایگاه اطلاعات قوانین و مقررات مرتبط با محیط کسب و کار، موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۷۹۷۶/ت/۱۳۴۵ هـ مورخ ۱۴۰۲/۲/۹ و موضوع ماده (۳۰) الحاقی به قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار مصوب ۱۴۰۰/۱۲/۲۴
- ۵- دستگاه‌های اجرایی: دستگاه‌های موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸
- ۶- اتاق‌ها: شامل اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران (اتاق ایران)، اتاق تعاون جمهوری اسلامی ایران و اتاق اصناف ایران.

ماده ۲- کلیه دستگاه‌های اجرایی مکلفند در راستای اجرای ماده (۲) آیین‌نامه اجرایی ماده (۲۴) قانون، مراجع و مقامات ذی‌صلاح جهت وضع مقرره مرتبط با محیط کسب و کار در دستگاه خویش را به همراه

مبانی قانونی و حدود صلاحیت آن‌ها با امضای بالاترین مقام دستگاه به معاونت حقوقی رئیس جمهور معرفی نمایند.

تبصره- معاونت حقوقی ریاست جمهوری (معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات کشور) مکلف است فهرست مراجع و مقامات یاد شده را در پایگاه به نشانی (qavanin.ir) منتشر و بروزرسانی نماید.

ماده ۳- دولت و دستگاه‌های اجرایی مکلفند در مراحل تدوین یا اصلاح مقررات و رویه‌های اجرایی نظر کتبی اتاق‌ها و آن دسته از تشکل‌های اقتصادی ذی‌ربطی که عضو اتاق‌ها نیستند و حسب مورد ذینفعان، مراکز علمی معتبر از جمله مرکز پژوهش‌های مجلس، بنیاد ملی نخبگان و همچنین نهادهای قانونی مردم نهاد تخصصی و صنفی را اخذ و مورد توجه قرار دهند و در صورت لزوم از آنها، برای شرکت در جلسه دعوت کنند. پس از تدوین پیش‌نویس مقرر، دستگاه اجرایی مکلف است یک هفته قبل از صدور مقرر، پیش‌نویس اخیر را علاوه بر تارنمای خود، در پایگاه ملی قوانین و مقررات کشور به نشانی (dotic.ir) منتشر نماید تا زمینه جمع‌سپاری (**crowdsourcing**) در تدوین مقررات فراهم گردد. پیش‌نویس موضوع این ماده، حتی‌الامکان با رعایت بندهای زیر تنظیم و توسط دستگاه اجرایی در پایگاه یاد شده بارگذاری می‌شود:

۱_ درج مقدمه توجیهی مبنی بر ضرورت و مطلوبیت وضع مقرر

۲_ ذکر مبنای قانونی وضع مقرر مانند اصل ۱۳۸ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران

۳_ پیوستی حاکی از نظرخواهی و توجه به این نظرات در راستای رعایت ماده ۳ قانون

۴_ اخذ نظر بالاترین مقام حقوقی دستگاه واضع مقرر جهت حصول اطمینان از عدم مغایرت مقرر با قوانین

۵_ تعیین اثر وضع مقرر بر مقررات پیشین به نحو صریح و دقیق در انتهای پیش‌نویس و اجتناب از ذکر عبارتهای کلی.

ماده ۴- در مواردی که دستگاه اجرایی، تصویب مقرره‌ای را به مراجع ذی‌صلاح پیشنهاد می‌نماید مکلف است پیشنهاد خود به همراه اطلاعاتی از قبیل اسناد پشتیبان، قوانین و مقررات مرتبط، آثار وضع مصوبه جدید بر مقررات پیشین، نظرات دریافتی از تشکل‌های اقتصادی ذی‌ربط و گزارش توجیهی پذیرش یا رد آن‌ها را در قالب جدول مقایسه‌ای متضمن متن فعلی مقرر (در صورت وجود)، متن پیشنهادی و نظرات واصله در خصوص هر یک از احکام پیشنهادی به نحوی که وضع یا اصلاح هر یک از احکام و دلایل توجیهی آن‌ها مشخص باشد به مراجع تصمیم‌گیرنده ارسال نماید. مراجع اخیر مکلفند یک هفته قبل از صدور، پیش‌نویس مذکور را علاوه بر تارنمای خود در پایگاه موضوع ماده ۳ این دستورالعمل منتشر و به اطلاع عموم برسانند تا فرصت لازم برای دریافت نظرات عموم و تشکل‌ها (جمع‌سپاری) در تدوین مقررات فراهم شود.

ماده ۵- دستگاه اجرایی واضع مقرر مکلف است تاریخ لازم‌الاجرا شدن مقرر را با رعایت ملاحظات زیر تعیین نماید:

۱- مقرراتی که علاوه بر دستگاه اجرایی و کارکنان آنان، برای سایر اشخاص حق یا تکلیف ایجاد می‌نماید، (۱۵) روز پس از انتشار در پایگاه، لازم الاجرا است؛ مگر اینکه در خود مقرر، مهلت یا ترتیب خاص دیگری ذکر شده باشد.

۲- در مواردی که اجرای مقرر بنا به ملاحظات اقتصادی از جمله ایجاد امنیت سرمایه‌گذاری، اقتضای اعطای مهلتی بیش از (۱۵) روز را دارد، دستگاه اجرایی مکلف است با رعایت جدول پیوست آیین‌نامه ماده (۲۴) قانون، مهلت بیشتری را برای لازم‌الاجرا شدن مقرر در نظر گرفته و تاریخ اجرایی شدن مقرر را صراحتاً در متن آن درج نماید. در صورتی که اجرای فوری مقرر مشمول جدول پیوست آیین‌نامه یادشده، مساعد به حال محیط کسب و کار بوده و مغایر با ایمنی یا سلامت مردم نباشد، اجرای مقرر به محض انتشار در پایگاه، با تشخیص بالاترین مقام دستگاه اجرایی بلامانع است.

۳- چنانچه در قوانین، مدت دیگری برای لازم‌الاجرا شدن مقررات لحاظ شده باشد، همان مدت ملاک عمل خواهد بود.

۴- دستگاه اجرایی نمی‌تواند اجرایی شدن احکامی از مقرر را که موجد تکلیف برای شهروندان است و یا حقی از آنها زایل می‌نماید را به تاریخی پیش از انتشار مقرر در پایگاه تسری دهد. رعایت حقوق مکتسبه شهروندان در هر حال، الزامی است.

۵- در محاسبه مدت زمان لازم‌الاجرا شدن مقرر، روز انتشار در پایگاه، جزء مدت محسوب نشده و هر ماه سی روز است.

ماده ۶- ثبت و انتشار مقرر در پایگاه با رعایت آیین‌نامه‌های اجرایی مواد (۲۴) و (۳۰) قانون، شیوه‌نامه ورود اطلاعات (موضوع ماده ۴ آیین‌نامه) و این دستورالعمل صورت می‌گیرد.

ماده ۷- معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات کشور مکلف است نحوه عملکرد دستگاه‌های اجرایی در خصوص اجرای این دستورالعمل را به صورت شش ماهه برای معاون حقوقی رئیس‌جمهور جهت انعکاس به هیات وزیران ارسال نماید.

ماده ۸- این دستورالعمل در (۸) ماده در تاریخ به تصویب معاون حقوقی رئیس‌جمهور رسیده و پس از انتشار آن بر روی پایگاه، از تاریخ ۱۴۰۳/۰۴/۰۱ برای دستگاه‌های اجرایی لازم‌الاجرا است.